

ЭРХ ЗҮЙД СУУРИЛСАН ХИЧЭЭЛИЙН СУДАЛГААНЫ МЕНЕЖМЕНТ

Ө.ЦЭНДСҮРЭН НБГ-ын ахлах мэргэжилтэн
2012.11 сар

1

тулгамдсан асуудал

2

■ эрх зүйн бодит байдал

3

■ сургалтын үндсэн үйл ажиллагаа болох нь

4

■ хичээлийн судалгааг зохион байгуулах зарим санаа

багш нар

- Багшийн хандлага
- Тууштай байдал
- Цагийн боломж
- Багш нарын үл ойлголцол
- Багш нарын хувийн зохион байгуулалт
- Багшийн идэвх санаачилга
- Агуулгаа судалж ойлгох
- Анги танхимын хүрэлцээ
- Хүүхдийн өөрөө хийх үйлийг дэмжих арга барил
- Хамтын үйл ажиллагаа
- багшийн урамшуулал,

тулгамдсан асуудал
юу байна ...

удирдлага

- Сургуулийн зорилго зорилт оновчтой байдал
- Удирдлагын ойлголт, Нөөц
- Баг зөв бүрдэх боломж
- Багш нарт хүрч ажиллах
- Анги танхимын хүрэлцээ
- Оролцоонд тулгуурласан төлөвлөлт,
- сургуулийн бие даасан байдал
- үр дүнд чиглэсэн үйл ажиллагаа дутмаг

хүлээх нь

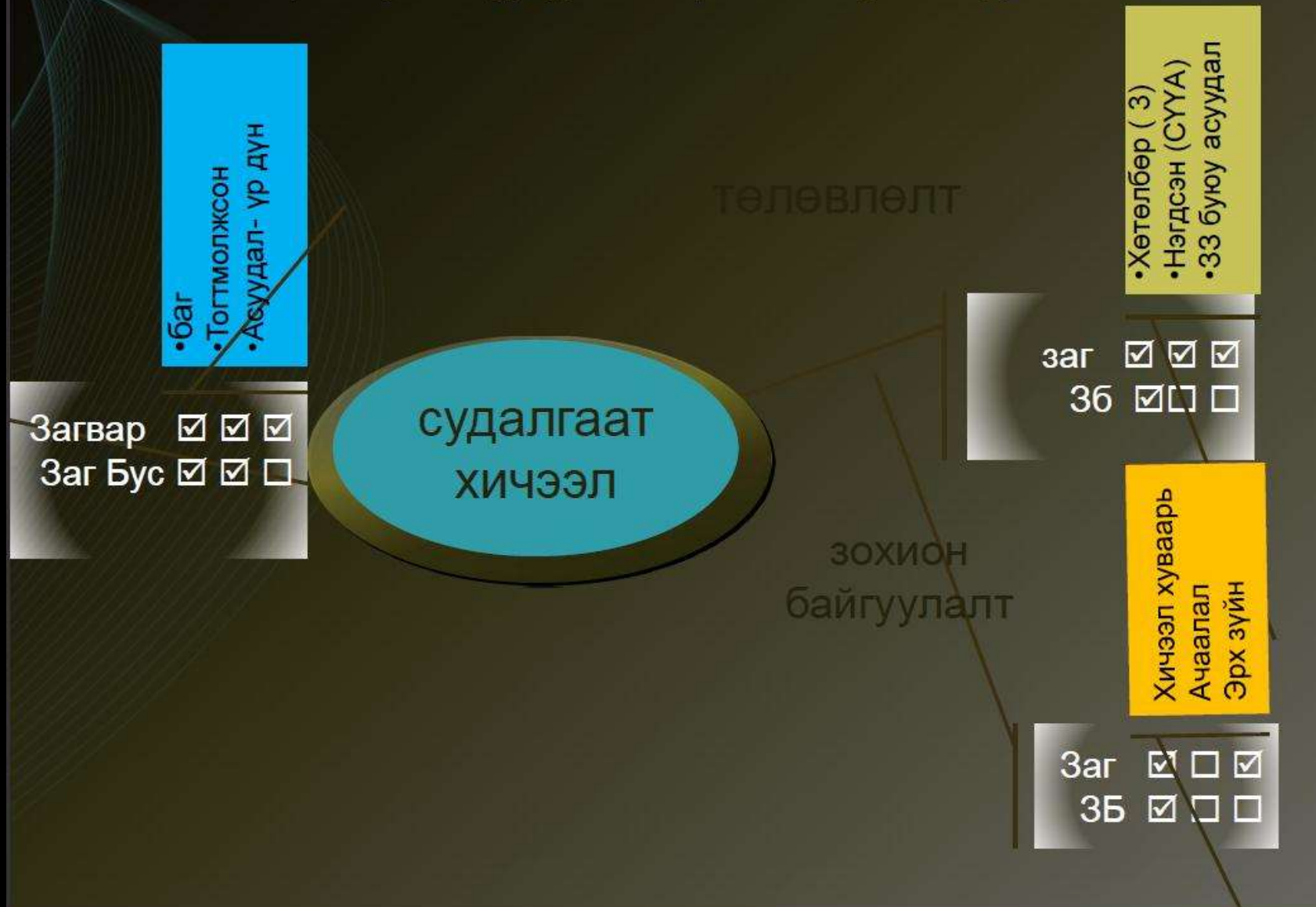
багшийн заах арга зүйг
сайжруулах ...
сургуулийн зорилт... ,
суралцагчдад боловсрол,
хүмүүжил олгох үйл
ажиллагааны хүрээнд авч
үзэх

★ Шинэ санаа, шинэ арга
зүйг олж харах
✓ Өөрийн арга зүйг дүгнэх
✓ Агуулга ихдэх,
хэрэглэгдэхүүн оновчгүй
байсан ингэж өөрчилж гэх
зэрэг бүтээлч санал.

❖ тоон үнэлгээ - чанарын үнэлгээ
❖ Дүгнэлтээс үндэслэн дараа жилийн
тухайн судлагдахууны судалгаат
хичээлийн чиглэлийг тогтоох,
❖ секц ЗАН-ийн түвшний
хэлэлцүүлгээр “асуудал”-ыг
тодруулах

✓ хичээлийн чанарыг сайжруулах
✓ Хүүхэд бүрийн оролцоог гаргахуйцаар
хичээлээ төлөвлөх,
✓ сурагчдын онцлогийг харгалзан,
төлөвлөж, бэлтгэх
✓ Хүүхдийн мэдлэг чадвар эзэмшилтийг
хэрхэн илрүүлж тооцох
✓ Хүүхэд мэдлэгээ бүтээсэн эсэхийг
тандах
✓ хүүхдийн алдаа миний алдаа

Орон нутаг, сургуулийн түвшний зарим асуудал

сургууль дахь хичээлийн судалгаа

стандарт эзэмшүүлэх

сурагчдад боловсрол
эзэмшүүлж сургах

сурагчдыг хүмүүжүүлэх

сурагчдыг хөгжүүлэх

СУРГАХ, ХӨГЖҮҮЛЭХ, ХҮМҮҮЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ
ЯВЦЫГ шу-НЫ ҮНДЭСТЭЙ УДИРДАН ЧИГЛҮҮЛЭХ

Сургалтын хөтөлбөрөө үнэлж
сайжруулахдаа бусад багш нарын
болон өөрийнхөө хичээлд судалгаа
хийх, сургалтын хөтөлбөртөө анализ
хийх, ЗАН-ийн гишүүдтэй хамтарч
ажиллах

307/91/237

сургалтын хөтөлбөр
боловсруулах
хөтөлбөрөөр хичээл
заах
хөтөлбөрийн
хэрэгжилтийг үнэлэх,
сайжруулах

... ажлыг ЗАН, хэсэг
бүлгээрээ хамтран
төлөвлөж болно.

351

Сургалтын
хөтөлбөрөө үнэлж
сайжруулахдаа бусад
багш нарын болон
өөрийнхөө хичээлд
судалгаа хийх,
сургалтын
хөтөлбөртөө анализ
хийх, ЗАН-ийн
гишүүдтэй хамтарч
ажиллах

561, 54, 440

1. нэгж хичээлийн
төлөвлөлт боловсруулалт
2. сургалтын хөтөлбөрийн
хэрэгжилт, сайжруулалт
3. сургалтын хэрэглэг
дэхүүний
боловсруулалт
сайжруулалт сургалтын
хэрэглэгдэхүүний
боловсруулалт ашиглалт,
сэтгэл зүйн болон үйлийн
орчны бүрдүүлэлт
4. суралцагчдын хөгжил
төлөвшилд гарсан ахиц,
өөрчлөлт

хичээлээ хамтран төлөвлөх ,
хичээл заах- ажиглах, хичээлээ
хөгжүүлэх, сайжруулах

561 54 440

**Хичээлийн явц үр дүнгийн судалгаа
хийсэн байдал:**

- 1.Хичээлийн хэлэлцүүлэгт оролцсон тоо,
оруулсан хувь нэмэр
- 2.Сургалтын дараа сургалтын
хөтөлбөрийн бүрэлдэхүүн хэсэг болох
хэрэгцээ, зорилт, агуулга, арга зүй,
хэрэглэгдэхүүн, үнэлгээг боловсронгуй
болгох чиглэлээр оруулсан өөрчлөлт
3. Хичээлийн загвар, төрөл, дизайн,
төлөвлөлтөд оруулсан өөрчлөлт

362 112 183

**Сургалтын технологийн
шийдэл, хөгжил
төлөвшлийн ажлын арга
барилд гаргасан ахиц, бүтээлч
хандлага багш**

**Хичээлийн судалгаа, арга
зүйд гарсан ахиц,
бүтээлч хандлага захирал**

БАГШИЙН АЖИЛ

1

НЭГЖ ХИЧЭЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ БОЛОВСРУУЛАЛТ

2

СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН **ХЭРЭГЖИЛТ** **САЙЖРУУЛАЛТ**

3

ХЭРЭГЛЭГДЭХҮҮНИЙ БОЛОВСРУУЛАЛТ, АШИГЛАЛТ, ҮЙЛИЙН БОЛОН
СЭТГЭЛ ЗҮЙН ОРЧИН БҮРДҮҮЛЭЛТ

4

СУРАГЧДЫН ХӨГЖИЛ ТӨЛӨВШИЛД ГАРСАН **АХИЦ ӨӨРЧЛӨЛТ**

БУСАД АЖИЛ

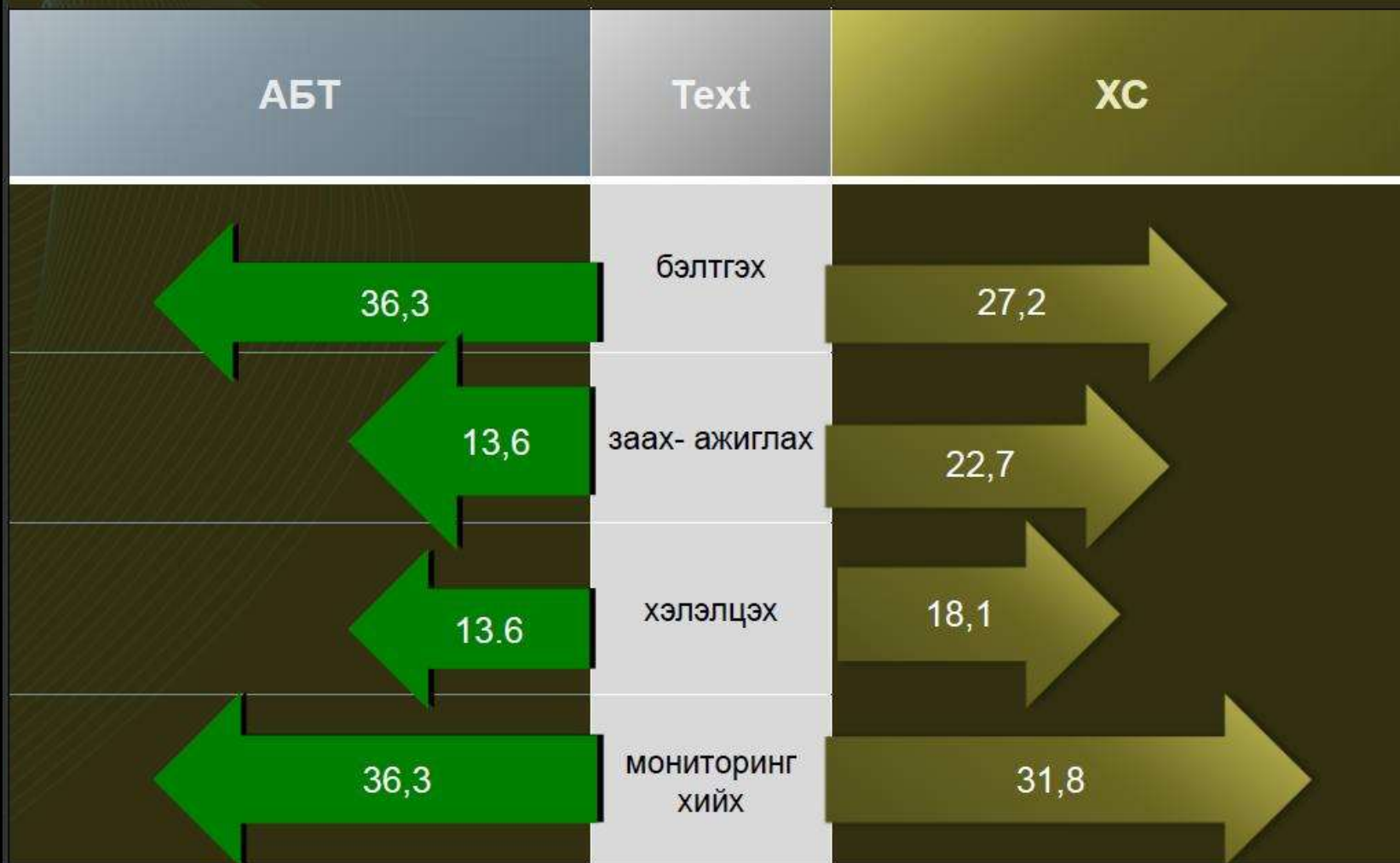
- ✓ Боловсролын стандарт, бүх түвшний сургалтын хөтөлбөр, сургалтын төлөвлөгөөг судлах
- ✓ Суралцагчдынхаа суралцах хэрэгцээ, сонирхлыг судлах
- ✓ Судлах агуулгаа сонгох, төлөвлөх, боловсруулах
- ✓ Сургалтын хэлбэрээ сонгох, арга зүйгээ боловсруулах
- ✓ Сургалтын хэрэглэгдэхүүнээ судлах, сонгох, бэлтгэх
- ✓ Сурагчдын сурлага, хүмүүжлийг үнэлэх үнэлгээний даалгавар, арга, хэлбэрээ сонгох, боловсруулах
- ✓ Явцын болон үе шатны хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг төлөвлөх,
- ✓ **Сургалтын хөтөлбөрөөр хичээл заах**
- ✓ Сургалтын хөтөлбөртөө анализ хийх үнэлж, сайжруулах
- ✓ Бусад багш нарын болон өөрийнхөө хичээлд анализ хийх
- ✓ Суралцагчдын хүмүүжил, төлөвшилд анализ хийх, зөвлөх
- ✓ Сурагчдын суралцах үйл явц, үр дүнг үнэлэх, оношлох
- ✓ Журнал хөтөлж, ажиглалт тэмдэглэл хийх зэргээр сургалтын үндсэн үйл ажиллагааг өөрөө бие дааж болон заах аргын нэгдлийн гишүүдтэй хамтарч ажиллах хэлбэрээр гүйцэтгэх

багш хичээлийн судалгаа хийх эрх зүй

- Багшийн хичээлд дидактикийн анализ хийх
- Мэргэжил арга зүйн нэгжүүдийн үйл ажиллагааг зохицуулах, явцад хяналт тавих
- Багшийн хөгжлийг дэмжих ³⁵¹
- **Багшийн хичээлд анализ хийх, сургалтын хөтөлбөрт анализ хийж үнэлгээ өгөх**
- **Багш нар ажлын байран дээрээ хамтран суралцах арга хэлбэрийг сонгож хэрэгжүүлэх**
- **Багш нарын хичээлд сууж тэдэнтэй хамтран хичээлийн анализ хийж үр дүнг тооцох** ³⁵¹
- Багшийн хичээлд дидактикийн анализ хийх
- Мэргэжил арга зүйн нэгжүүдийн үйл ажиллагааг зохицуулах, явцад хяналт тавих
- Багшийн хөгжлийг дэмжих ³⁵¹

бэлтгэх	Заах- ажиглах	хэлэлцэх	Мониторинг хийх
төлөвлөх	зохион байгуулах		Хяналт хийж үнэлэх
✓ Судалгааны баг бүрдүүлэх	⌚ ажиглалт хийх	⌚ удирдах хүнийг	⌚ протоколтой танилцаж чанарын
✓ судалгааг зохион байгуулах	⌚ ажиглагчд аар	⌚ томилох	дүгнэлт гаргах
✓ Сурагчийн өөрийн үнэлгээний судалгааг зохион байгуулах	⌚ хуудсыг бүрэн хөтлүүлэх	⌚ протокол хөтлөх хүнийг	⌚ ажиглалтын хуудсыг электрон хэлбэрээр нэгтгэх
✓ хуваарь гаргах	⌚ хяналт тавих	⌚ томилох, хурааж авах	⌚ тоон ба чанарын дүгнэлт гаргах
✓ Заах ажиглах багш нарт зөвлөгөө өгөх		⌚ ажиглагчдын хуудсыг хурааж авах	⌚ нэгдсэн чанарын үнэлгээ гаргах
✓ хуудсаа бэлдэх, тараах			⌚ цаашид хийх ажлаа төлөвлөх
✓ багийн гишүүдийн үүргийг хуваарилж өгөх			⌚ ЗАН, сургуулийн захиргаанд танилцуулах
✓ анги танхимыг бэлтгэх			⌚ Суаргчдаас судалгаа авах
			⌚ Дараагийн хичээлийн судалгаанд бэлдэх

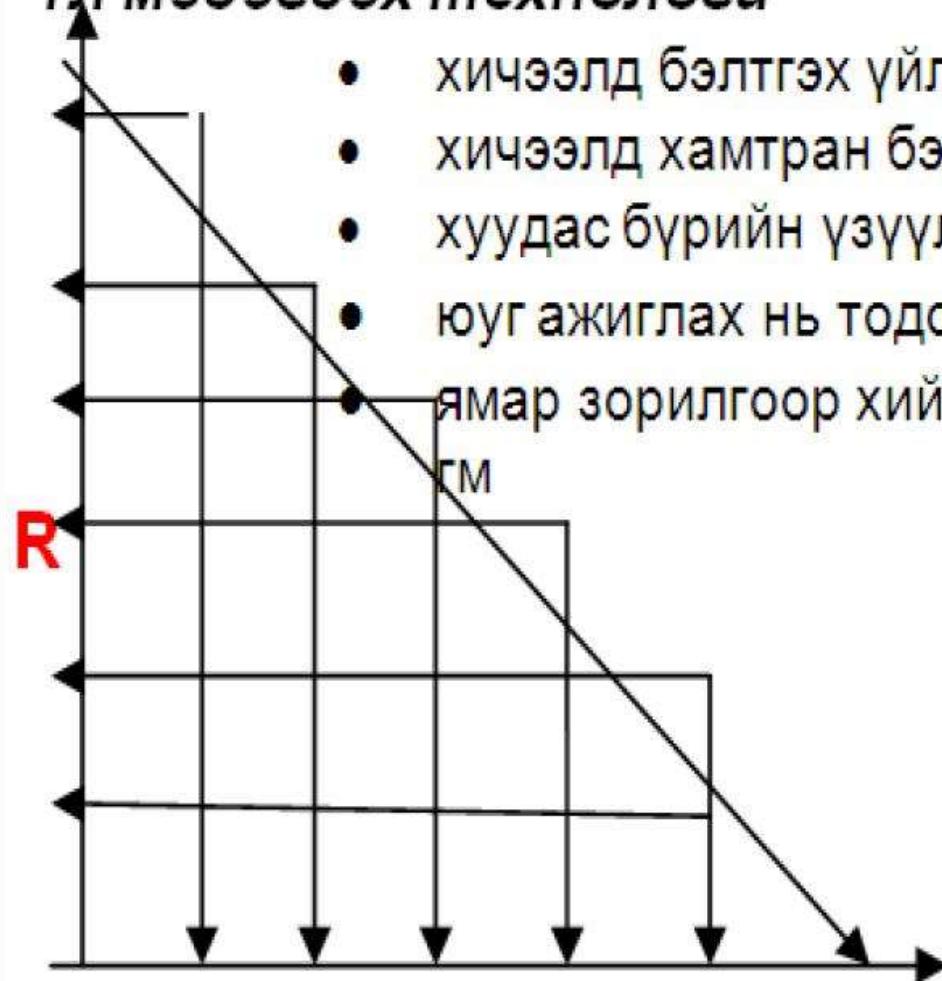

сургуулийн захирал

Үл мэдэгдэх технологи

- хичээлд бэлтгэх үйл ажиллагаа
- хичээлд хамтран бэлдэх
- хуудас бүрийн үзүүлэлтийг ойлгох ойлголт
- юуг ажиглах нь тодорхой биш
- ямар зорилгоор хийж байгаа нь тодорхой бай

Хичээлийн судалгааны технологи

бүтээлч боломж, шинэ зүйлийг хүлээн авах, дасан зохицох, няцаах,
хэрэгжүүлэх боломж хэр байгаагаас хөгжих загвар гарч ирдэг”

судалгаат хичээлийн төрөл

туршлага
түгээх

суралца
х

турших

зорилго
зорилт
хэрэгжүүл
эх

- сургуулийн брэнд
- технологийн сан

- нээлттэй
- суралцагч байх

- уялдаа холбоо
- хамтын ажиллагаа

- 33- ыг оновчтой байдал
- “асуудал” ба хичээлийн судалгаа

Хичээлийн судалгааны зорилго нь сургчдын байгаа түвшин хүрэх түвшний ялгаанаас үүднэ.

5-р анги

	Сонсоод ойлгож тогтоох чадвар (24,45 32,46)	Гол санааг тодорхойл ох чадвар (51,85 24,1)	Найруулах чадвар (80,8 70,5 69,0)
Шалтгаан			
Онол			
Арга зам			

9-р анги

Угийн утга тайлбарлах 44, 8	Жишээ баримтаар батлах- 46, 3	Өгүүлбэрийн гишүүдийг Тайлбарлах - 37, 2	Шүлгийн санааг тодорхойлох - 37, 2	Шүлгийн санаанд дүгнэлт гаргах - 37, 2	Хүүрнэмж зохион найруулах - 24, 2	
						Шалтгаан
						Онол
						Арга зам

Хичээлийн судалгааны үндсэн асуудал юу байх вэ?

	Жишээ баримтаар батлах чадвар	Зөв зохион байгуулах чадвар	Харьцуулах чадвар	Батлах, үгүйсгэх чадвар	
МХ	46,3	27,4	31.4		
ТНУ	32,3	28.9	40,1		
ГХ					
ЗТ		33.3	29,6		

2011 -2012 оны хичээлийн жилийн тайлан

асуудал

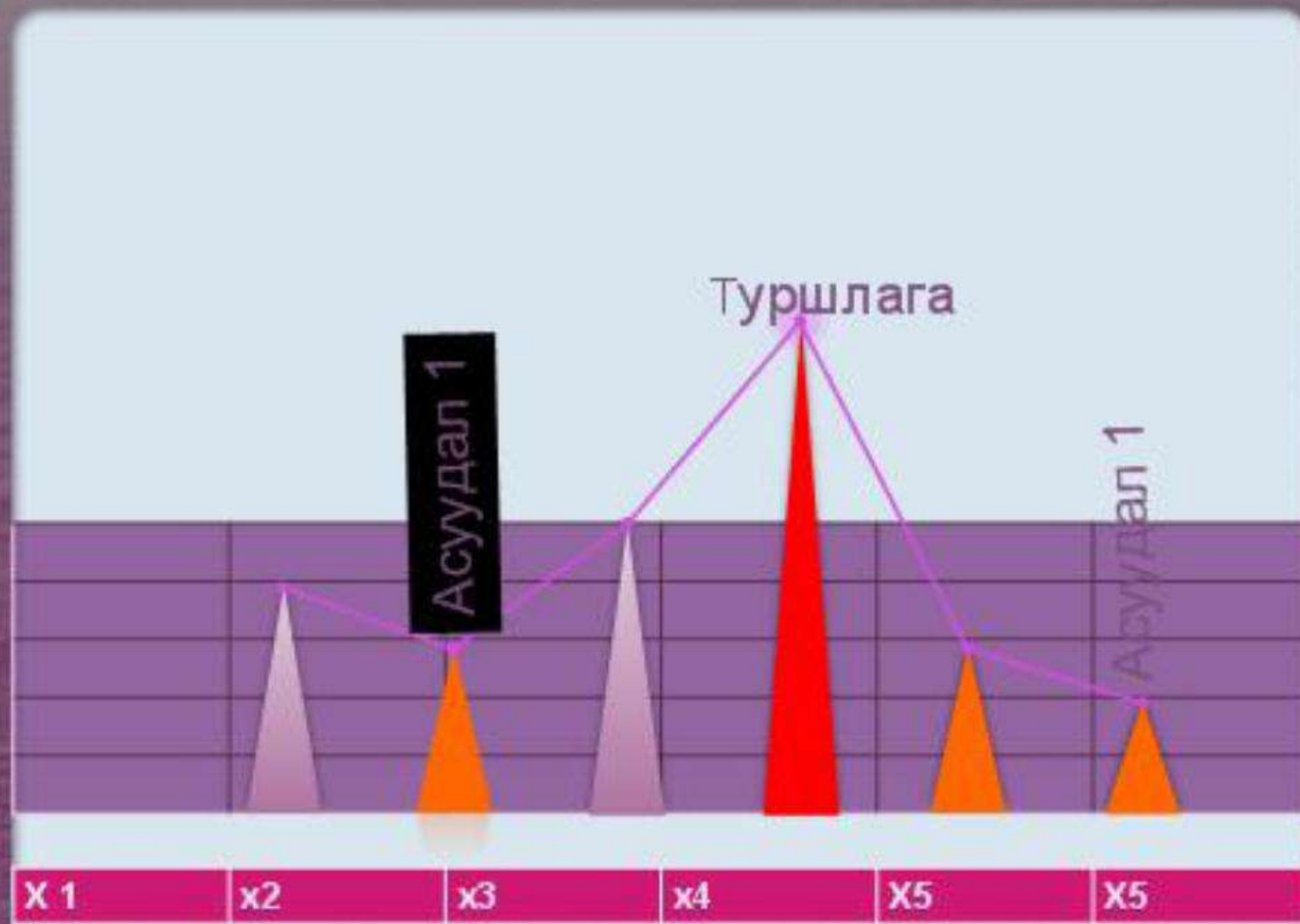
сонсоод
ойлгож,
тогтоох
чадвар

батлах
үгүйсгэх
чадвар

жишээ
баримтаар
батлах чадвар

Асуудлыг хэрхэн шийдэх вэ

- ⊙ төлөвлөлт хийх
- ⊙ орчин нөхцөл хангах
- ⊙ цаг зохицуулалт
- ⊙ хэрэглэгдэхүүн хувилах
- ⊙ үндсэн зохицуулалт хийх

- хичээлээ бэлтгэх
- хичээлээ заах-ажиглах
- хэлэлцэх, сайжруулах, асуудлыг тодорхойлох

- хичээлийн үр дүнгийн судалгаа хийх
- асуулга боловсруулах авах
- ЗАН, сургуулийн илтгэл, тайланд судалгаа хийх
- асуудлыг тодруулах

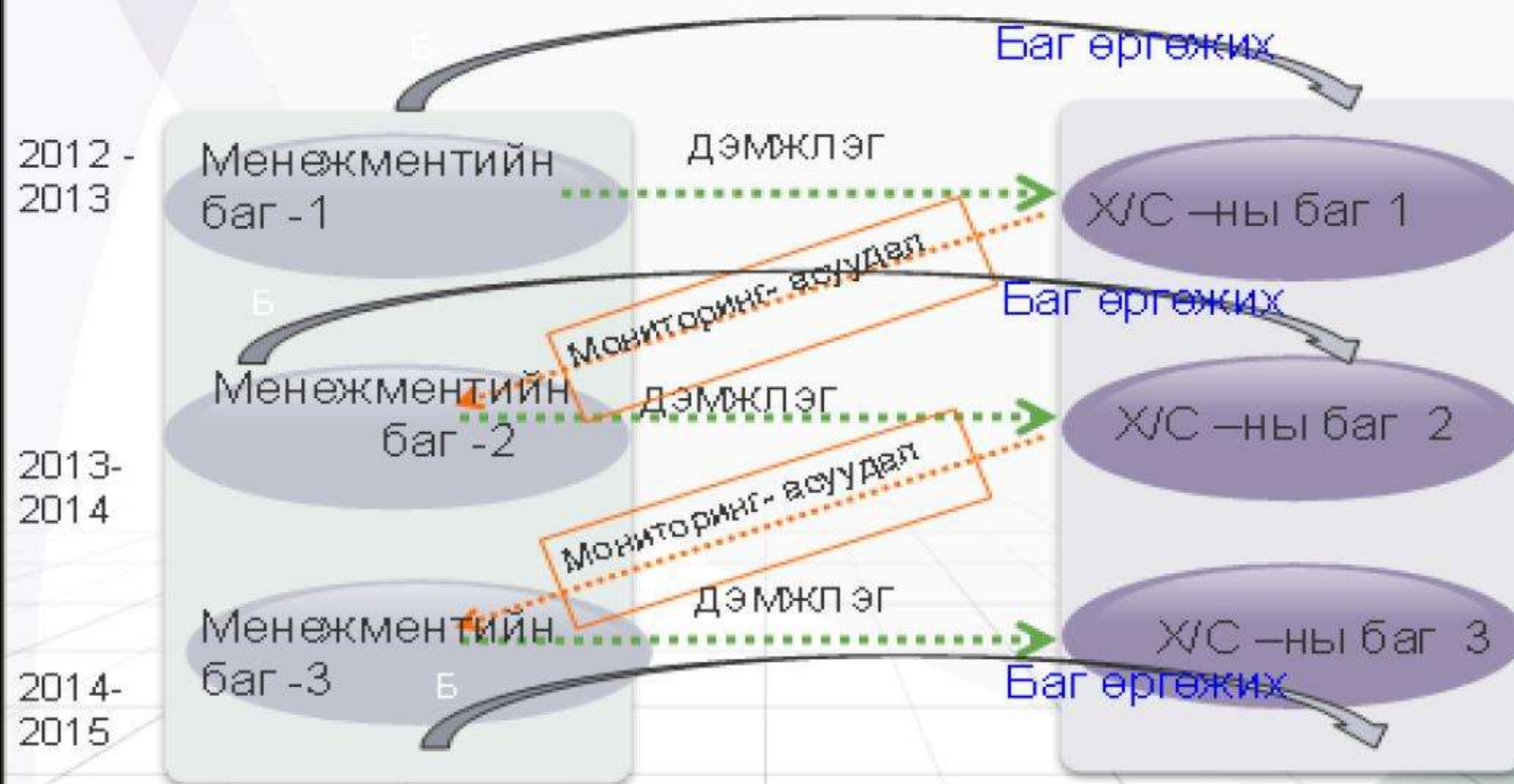
менежмент баг

ХС баг

мониторингийн
баг

сургууль дахь зохион байгуулалт

түгээн дэлгэрүүлэх

Үйл ажиллагаа								
IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V-VI
хичээлийн судалгааны сэдэв /чиглэл/ тогтох	секцүүдийн судалгаат хичээл	секцүүдийн судалгаат хичээл	сургууль дахь сайн хөтөлбөр шалгаруулах (хэлэлцэх)	улсын түвшинд сайн хөтөлбөр шалгаруулах	секцүүдийн судалгаат хичээл	ЗАН-үүд хичээлийн судалгааны хурал хийх, /хичээлийн судалгааны үр дүн, тулгамдсан асуудлыг гаргах/	сургуулийн түвшин тогтоох шалгалтын дүнгүүдийн нэгтгэлд анализ хийж дүгнэлт гаргах	анги дэвших, сургууль төгсөх шалгалтын дүнд шинжилгээ хийж сайжруулах асуудлыг тодорхойлох
секцүүд судалгаат хичээлийн төлөвлөгөө гаргах	Сургуулийн судалгаат хичээл	Сургуулийн судалгаат хичээл			Сургуулийн судалгаат хичээл		ЗАН-үүдээс гаргасан асуудлуудтай харьцуулан авч үзэж боловсруулалт хийн судалгааны сэдвийн чиглэл тогтоох үндэслэлийг олох	
сургуулийн нэгдсэн төлөвлөгөө гаргах	судалгааны илтгэл, тайлан бэлдэх		Судалгааны илтгэл тайлан бэлдэх		судалгааны илтгэл, тайлан бэлдэх		сургуулийн нэгдсэн тайлангийн хурал хийх, судалгааны нэгдсэн үр дүнг тодорхойлох, тулгамдсан асуудлыг дараагийн хичээлийн жилийн судалгааны сэдэв болгон тодорхойлох	9-р сард болох хичээлийн судалгааны сэдэв тогтоох хуралд асуудал боловсруулж оруулахад бэлтгэх
Сургууль дүүргийн ур чадварын уралдаан		Нийслэлийн ур чадварын	Улсын ур чадварын	Сайн хичээлийн үзүүлэх ажлууд				
хичээлийн бэлтгэл судалгаанд үндэслэн сургалтын орчин бүрдүүлэх ажлыг нэгжид зохион байгуулах /КАБИНЕТ/					Сургуулийн хүсэлтийг БГ-т хүлээн авах	БГ үзэж шийдвэрлэх		

Орон нутгийн зорилт

Бие сэтгэлийн тэнхээтэй, бусад тай эелдэг харилцдаг, мөрөөдөл тэй хүүхэд болгон төлөвшүүлэх эрт унтаж эрт босох

Сургуулийн боловсролын зорилт

Бие сэтгэлийн тэнхээтэй болох
Хүүхэд бүрийг хайрлан хамгаалах
Хүүхэд бүрийн чадварыг хөгжүүлэх
найз нөхөдтэйгээ эвтэй найртай байх

Хүүхдийн хичээлийн жилийн чухалчилсан зорилтууд

- 1.Суурь мэдлэг эзэмшиж юманд тууштай хандаж, бүрэн дүүрэн гүйцэтгэдэг
- 2.Бие дааж судлах чадвартай болгох
- 3.Уншсанаа ойлгож тогтоох

Захирлын хүсэл эрмэлзэл

Хүүхдийг: Өөрөө хүсэн эрмэлзэж суралцах хүүхэд
Найз нөхөд хүмүүстэй эелдэг халамжтай харилцаж чаддаг хүүхэд

Юманд тууштай хандаж гүйцэтгэж чаддаг хүүхэд

Багшийг: хүүхдийг хайрлан дэмжлэг үзүүлдэг
Хүүхэд бүрийн чадавхийг олж харж хөгжүүлдэг
Хүүхдийг хамтран ажилладаг

Хүүхдэд төлөвшүүлэх төлөв байдал

Өөрөө хүсэн эрмэлзэж суралцах хүүхэд
Найз нөхөд хүмүүстэй эелдэг халамжтай харилцаж чаддаг хүүхэд
Юманд туугтай хандаж г

сургалтаар шийдвэрлэх асуудал

Өөрийн идэвх санаачилгаар суралцаж, мэдэж авсан зүйлээ ашиглах чадвартай болгох
Бодол санаа сэтгэлээ өөрийн үгээр илэрхийлэх чадвартай болгох
Нэг асуудлыг гүнзгийрүүлэн судалж юмны мөн чанарт суралцах чадвартай болгох
Уншсанаа ойлгож тогтоох чадвартай болох